

WEBINAR NPLG, NIET ZEUREN MAAR AANPAKKEN

Ledencommissie Limburg en de Kempen

Natuurmonumenten

WEBINAR PROGRAMMA

Limburgs Programma Landelijk Gebied en Programma Natuur

Opening door vz Michel ten Hacken

Met ondersteuning van Jeanette Hommes voor het doorgeven van vragen via de Chat

WELKOM

Proberen we de moed erin te houden of hébben we de moed ?!

Wij, moedigen, stellen ons even voor:

- **Frans** Reijnen (Sint Pietersberg)
- **Mark** Luijten (Geleenbeekdal)
- **Guido** Franck (Geuldal en Noorbeemden)
- **Peter** Everts (Brunssummerheide)
- **Robin** Peeters (Weerter en Budelerbergen)
- **Gerard** de Baaij (programmamaleider)

INTRODUCTIE

Limburgs Programma Landelijk Gebied en Programma Natuur

~~Natuur is van ons allemaal~~
Wij zijn onderdeel van de natuur

- Er zijn veel wetten en regels over de natuur
- De natuur is in slechte staat
- De natuur vraagt en krijgt méér aandacht
- Dat resulteert in een beter begrepen beeld van de knelpunten
- Dat resulteert in maatregelen in onze natuur

INTRODUCTIE

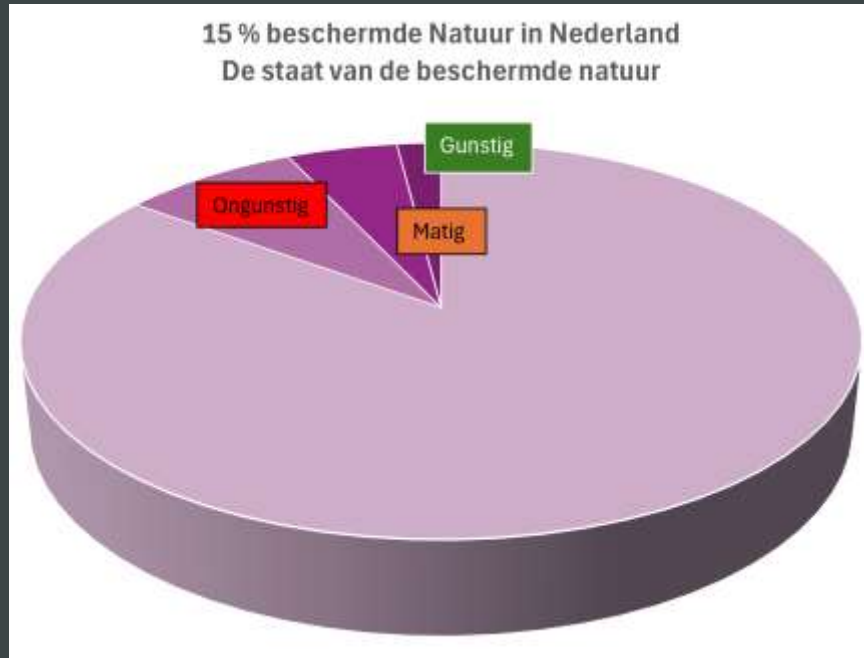
Limburgs Programma Landelijk Gebied en Programma Natuur

- 1: hoe is de kwaliteit van de natuur nu
- 2: wat er aan vooraf ging
- 3: wat is er nodig en wat hebben we gedaan
- 4: werken aan ons gedeelde perspectief

STAAT VAN DE NATUUR

Het aantal wettelijk beschermde Natura2000-gebieden is ongeveer 15% van ons land (land en binnenwater). Tel je daar de gebieden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) bij op, dan kom je op 26%.

Die bescherming betekent dat het natuurgebied niet kleiner mag worden.

Ook mag de bijzondere natuur waarvoor het als natuurgebied is aangewezen, niet worden aangetast.

Tenslotte mag de verbinding met andere natuurgebieden niet verloren gaan.

Van alle beschermde typen ecosystemen in Nederland is maar **12% in 'gunstige' staat, 35% is 'matig' en 53% 'ongunstig'.**

Van alle Europese landen presteren alleen Italië, Letland, Spanje, Denemarken en België wat dit betreft nog slechter dan Nederland.

Naam	N2000 opp.
N2000 gebieden in Nederland	670.000 ha
N2000 Sint Jansberg	226 ha
N2000 Weerter en Budelerbergen	3179 ha
N2000 Brunsummerheide	552 ha
N2000 Geleenbeekdal	226 ha
N2000 Geuldal	2472 ha
N2000 Noorbeemden	67 ha
N2000 Sint Pietersberg	221 ha

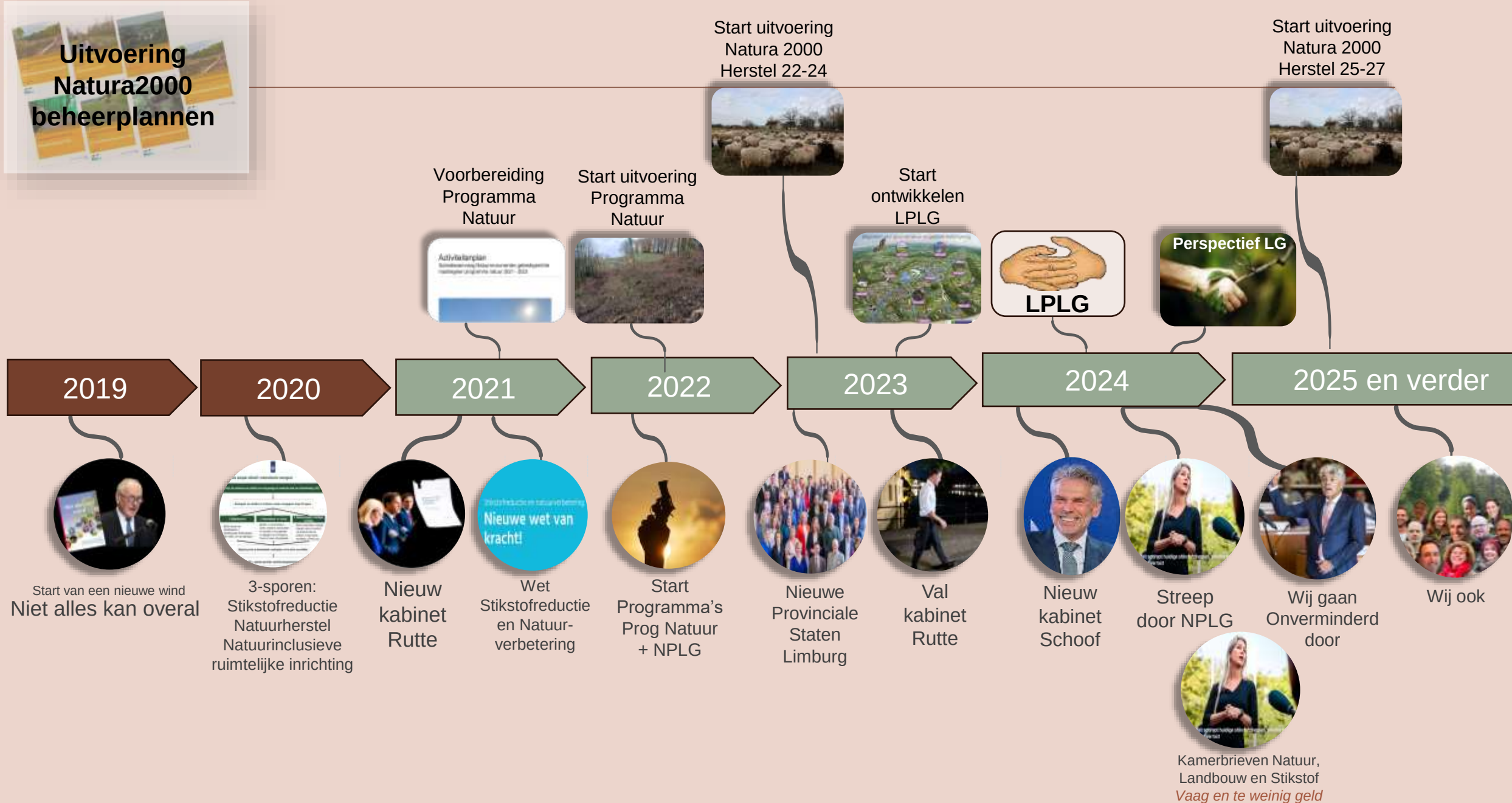
STAAT VAN DE NATUUR

NOODZAKELIJKE MAATREGELLEN

Maatregelen gericht op stikstof en andere drukfactoren zoals verdroging, verstoring en watervervuiling

- Stikstofreductie generiek en lokaal
- Hydrologisch herstel
- Verbeteren waterkwaliteit en bodem
- Vergroten areaal
- Verbeteren dynamiek en kwaliteit
- Verbeteren connectiviteit / verbindingen
- Invasieve exoten beheer
- Verbeteren recreatiezonering
- Onderzoek

Uitvoering Natura2000 beheerplannen

WAT IS ER GEDAAN

2022

2023

2024

Programma Natuur (2022-2026)

Natura 2000 Herstel (2022-2024)

LPLG (2022-2024)

Wat hebben we in onze gebieden gedaan

19.50	Robin	Weerter en Budelerbergen
20.05	Peter	Brunssummerheide
20.20	Mark	Geleenbeekdal
20.35	20.45	Koffiepauze
20.45	Frans	Sint Pietersberg
21.00	Guido	Geuldal en Noorbeemden

Robin Peeters
Weerter en Budelerbergen

Mark Luijten
Geleenbeekdal

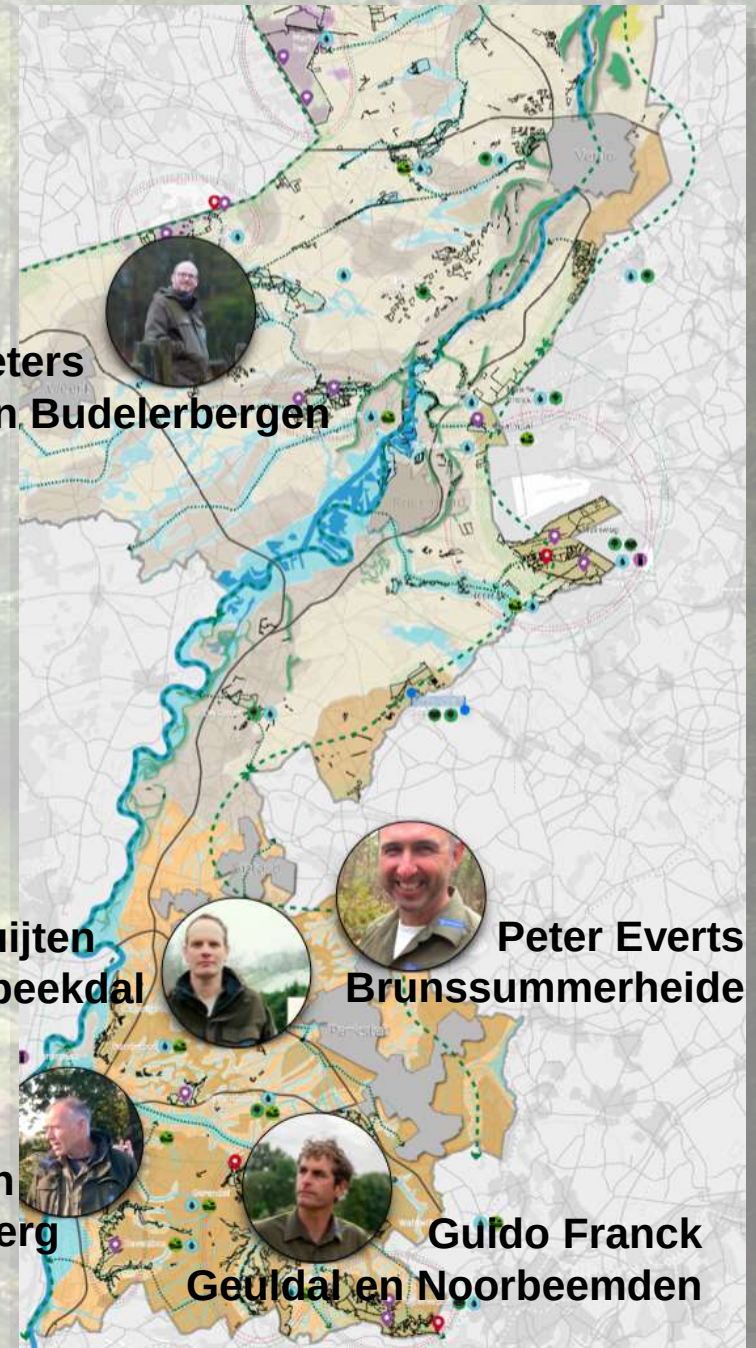
Peter Everts
Brunssummerheide

Frans Reijnen
Sint Pietersberg

Guido Franck
Geuldal en Noorbeemden

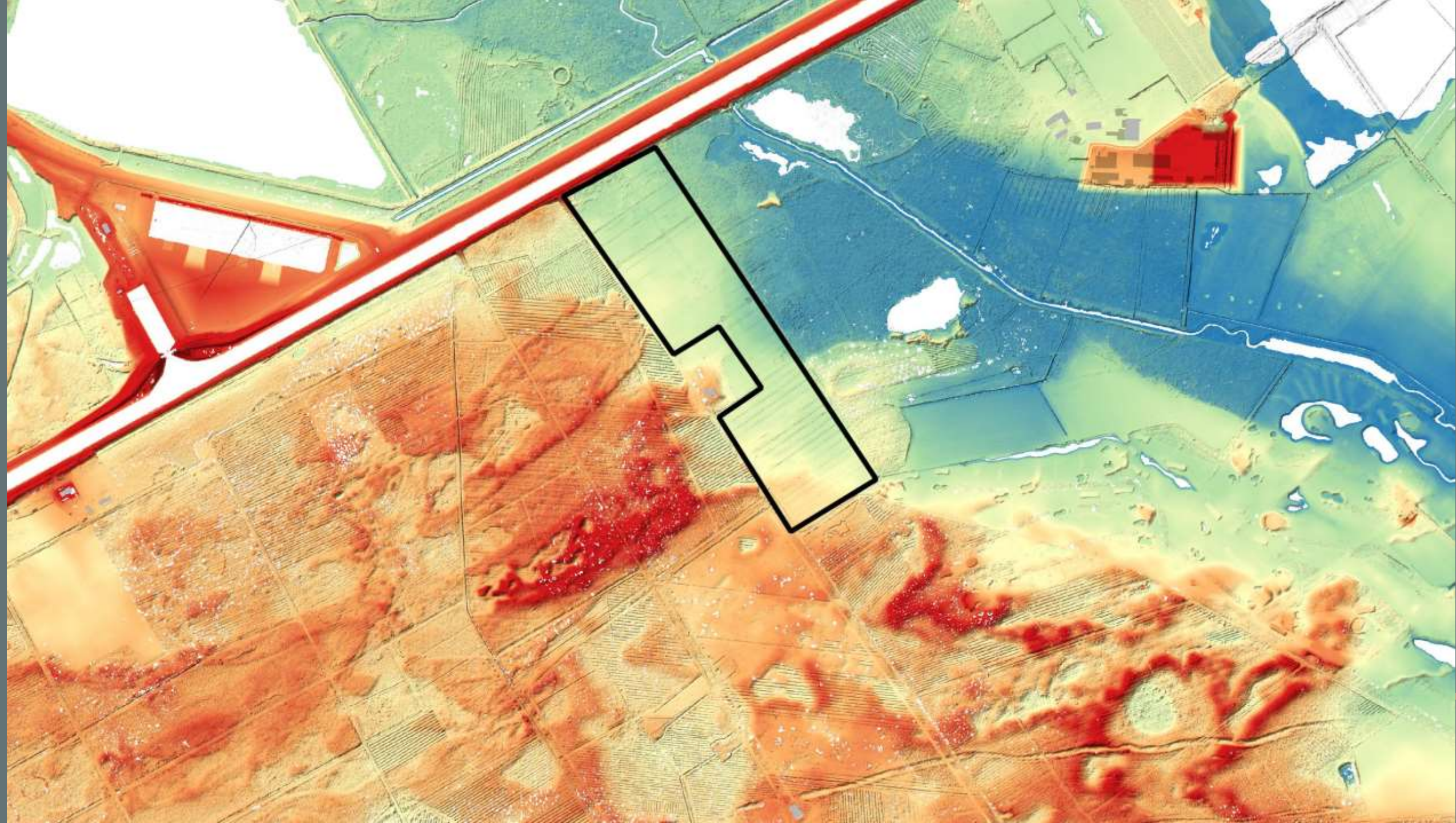

Weerter- en Budelerbergen

Robin

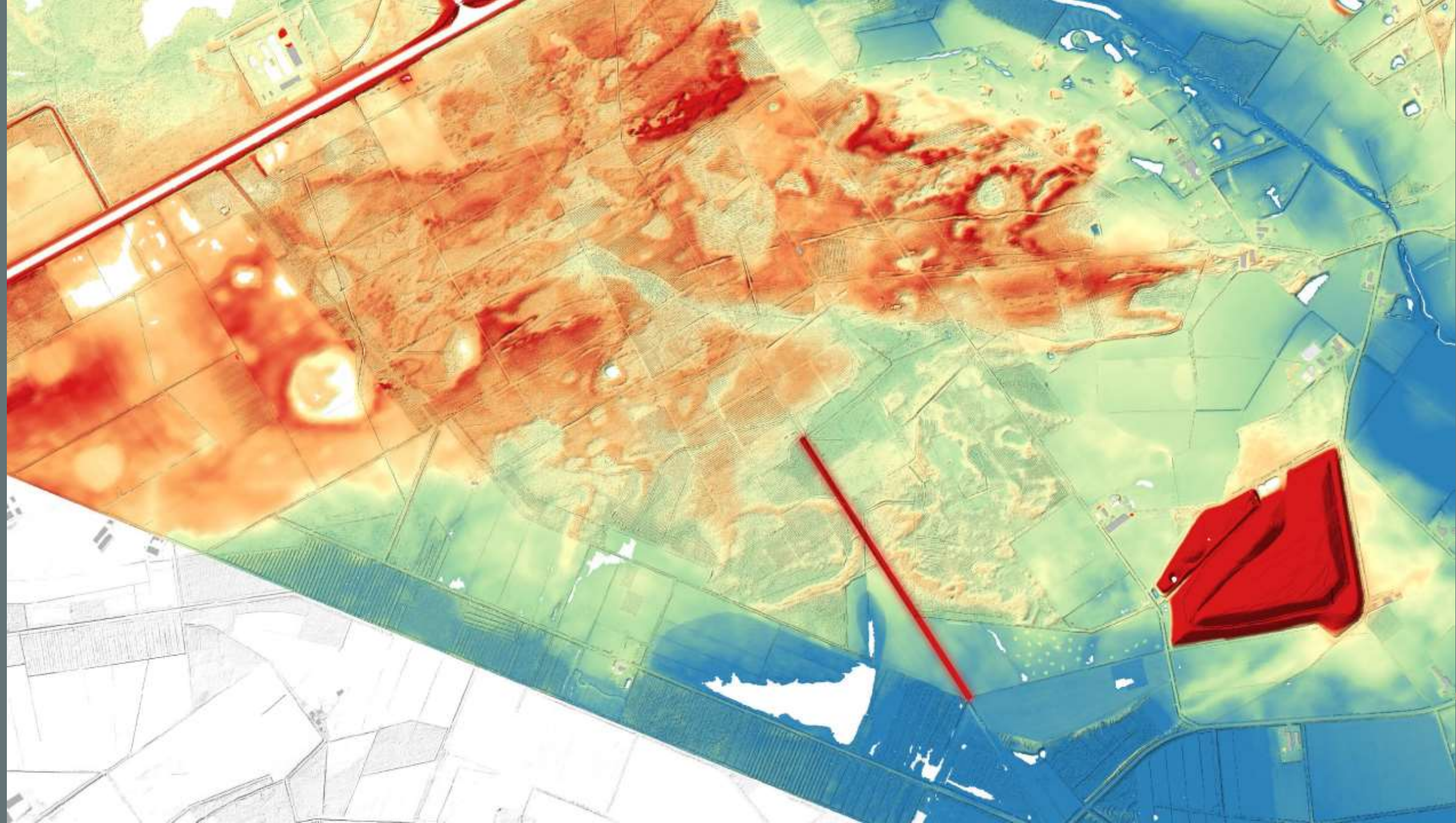

- Wat is de Brunssummerheide
- Wat hebben we de afgelopen jaren gerealiseerd

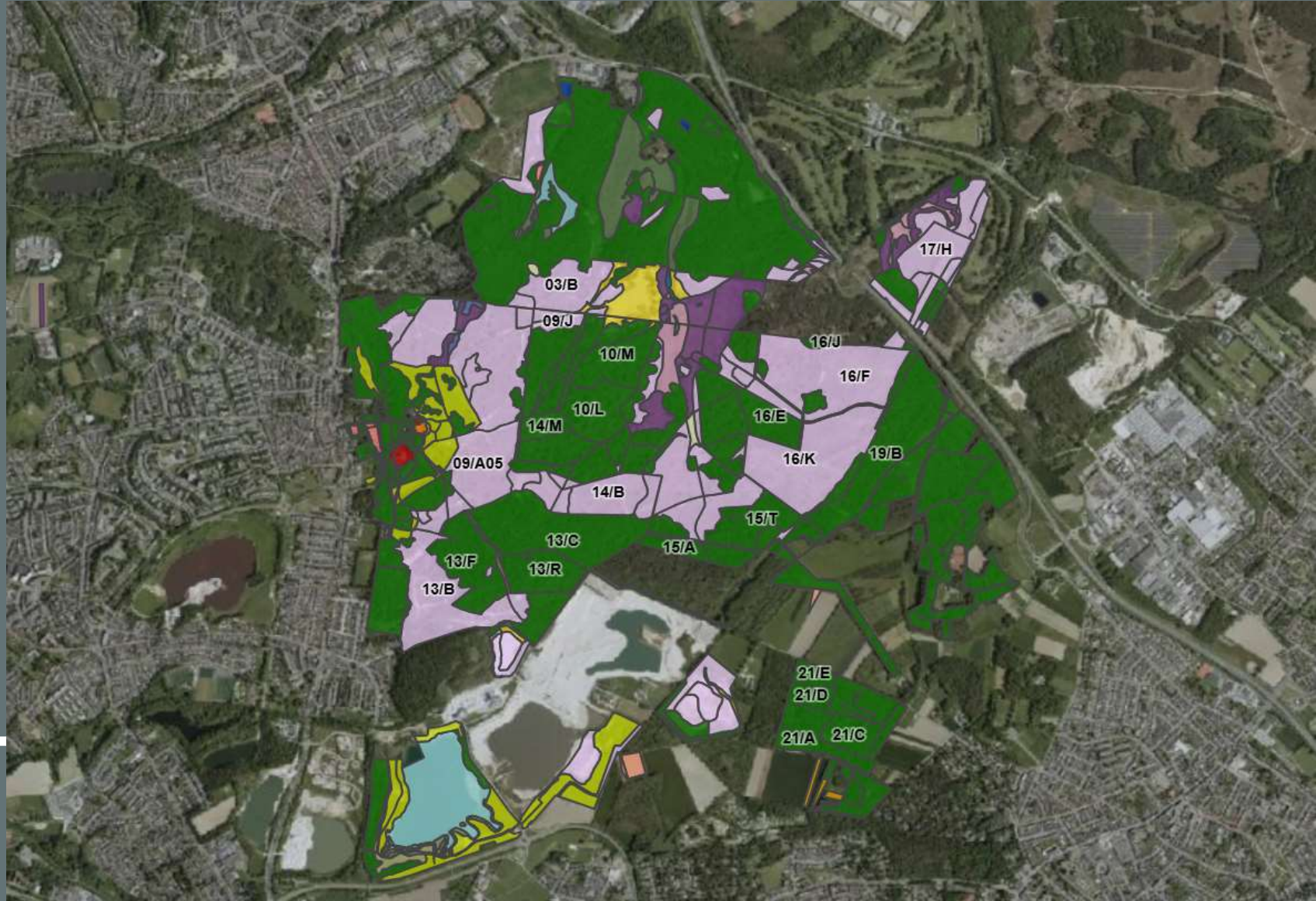

Brunssummerheide

WAT IS DE BRUNSSUMMERHEIDE

- N2000 gebied
- Met het meest zuidelijk heidegebied van Nederland
- In het bronnengebied van de Roode Beek komt hoogveen voor
- Gevarieerde bodemopbouw, aardbreuken en bijzondere waterhuishouding
- Waardevol gebied met zeldzame en bedreigde plant- en diersoorten
- Recreatief interessant

- Onze beheervisie
- Kwaliteitstoets
- N2000 Beheerplan (provincie)
- Natuurdoelanalyses en adviezen van Ecologische Autoriteit

WAAROM DOEN WE WE WAT WE DOEN

Droge heide

Vochtige heide

Kamsalamander

WAAR HEBBEN WE AAN GEWERKT

Actieve hoogvenen en hellingveentjes

Pioniervegetatie met snavelbiezen

WAAR HEBBEN WE AAN GEWERKT

Mark

Geleenbeekdal

BELANGRIJKE HABITATTYPEN

Kalkmoeras

(zeggekorfslak / nauwe korfslak)

Natuurmonumenten

BELANGRIJKE HABITATTYPEN

Kalkmoeras

(zeggekorfslak/nauwe korfslak)

BELANGRIJKE HABITATTYPEN

Beuken-eikenbos met hulst
(vliegend hert)

BELANGRIJKE HABITATTYPEN

Eiken-haagbeukenbossen (vliegend hert)

BELANGRIJKE HABITATTYPEN

- Beuken-eikenbos met hulst
- Eiken-haagbeukenbos
- (vliegend hert)

BELANGRIJKE HABITATTYPEN

- Vochtige alluviale bossen
(zeggekorfslak)

BELANGRIJKE HABITATTYPEN

- Vochtige alluviale bossen (zeggekorfslak)

BEDANKT

Sint Pietersberg

Frans

LUCHTFOTO 1989

Luchtfoto, 1989 (Archief ENCI)

Wat is situatie nu?

Natuurmonumenten

Natura 2000 Plan Sint-Pietersberg

- Pioniersbegroeiing op rotsbodempl
- Kalkgraslanden
- Heischrale graslanden
- Glanshaverhooilanden
- Eiken-Haagbeukenbossen
- Spaanse vlag
- Meervleermuis, Ingekorven vleermuizen, vale vleermuis

Natuurmonumenten

Communicatie is de sleutel voor draagvlak

Natuurmonumenten

Bespreken ecologische werkprotocollen

Pioniersvegetatie op rotsbodem

Bezonning, afschrapen toplaag, inbrengen zaden, Duivelsgrot

Natuurmonumenten

Oehoevallei

Natuurmonumenten

Graslanden

Natuurmonumenten

Begrazing

Natuurmonumenten

Bosbeheer

Natuurmonumenten

Slavantebos

Natuurmonumenten

Vlinderverbinding richting Maas

Natuurmonumenten

Natuurmonumenten

Natuurmonumenten

Bestrijding Japanse Duizenknoop

Natuurmonumenten

Natuurbeheer bovengronds ook in functie ondergronds

Natuurmonumenten

Geuldal en Noorbeemden

Guido

NOORBEEMDEN

Kalkrijk bronbeekje de Noor

Kalktufbronnen

Macrofauna

Bronbossen

Vochtige hooilandjes

EROSIE IN DIEPTE EN BREEDTE

GEVOLGEN VOOR HET GEBIED

- Wegspoelen **dieren** bij piekafvoeren (macrofauna)
- Verlies **habitatzone** tussen beek en landnatuur
- **Verdroging** van het gebied
 - > verruiging van brandnetel, braam
 - > minder dotters, sleutelbloemen en bosanemonen

OPHOGEN VAN DE BEEKBODEM

Waarom?

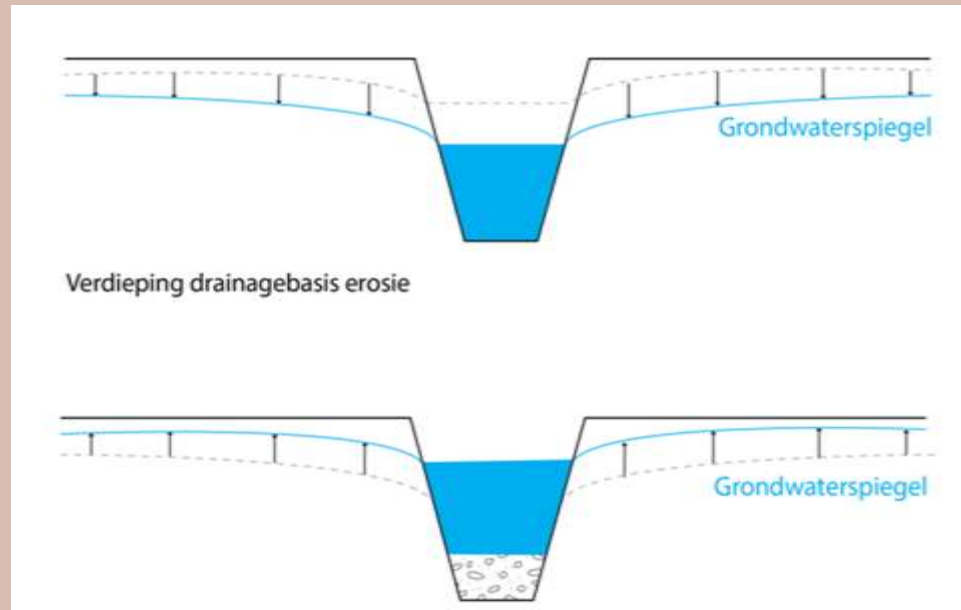
Zodat het water langer in het gebied blijft en minder gevoelig is voor verdroging.

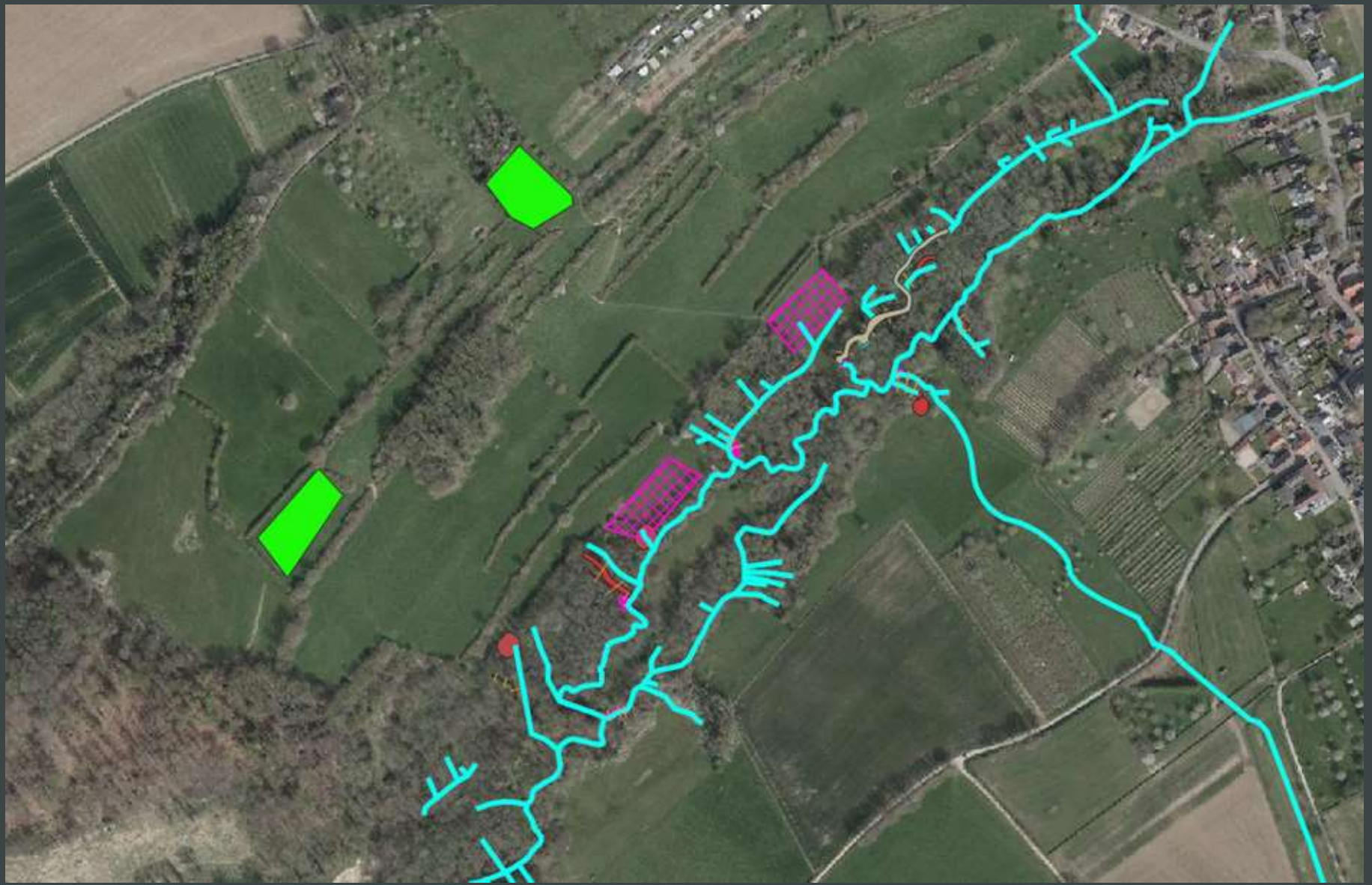
Hoe?

Met grind/substraat uit het gebied.

OPHOGEN BEEKBODEM

VOOR EN NA VERONDIEPING

GEULDAL DAOALKESBERG KALKROTSVEGETATIE

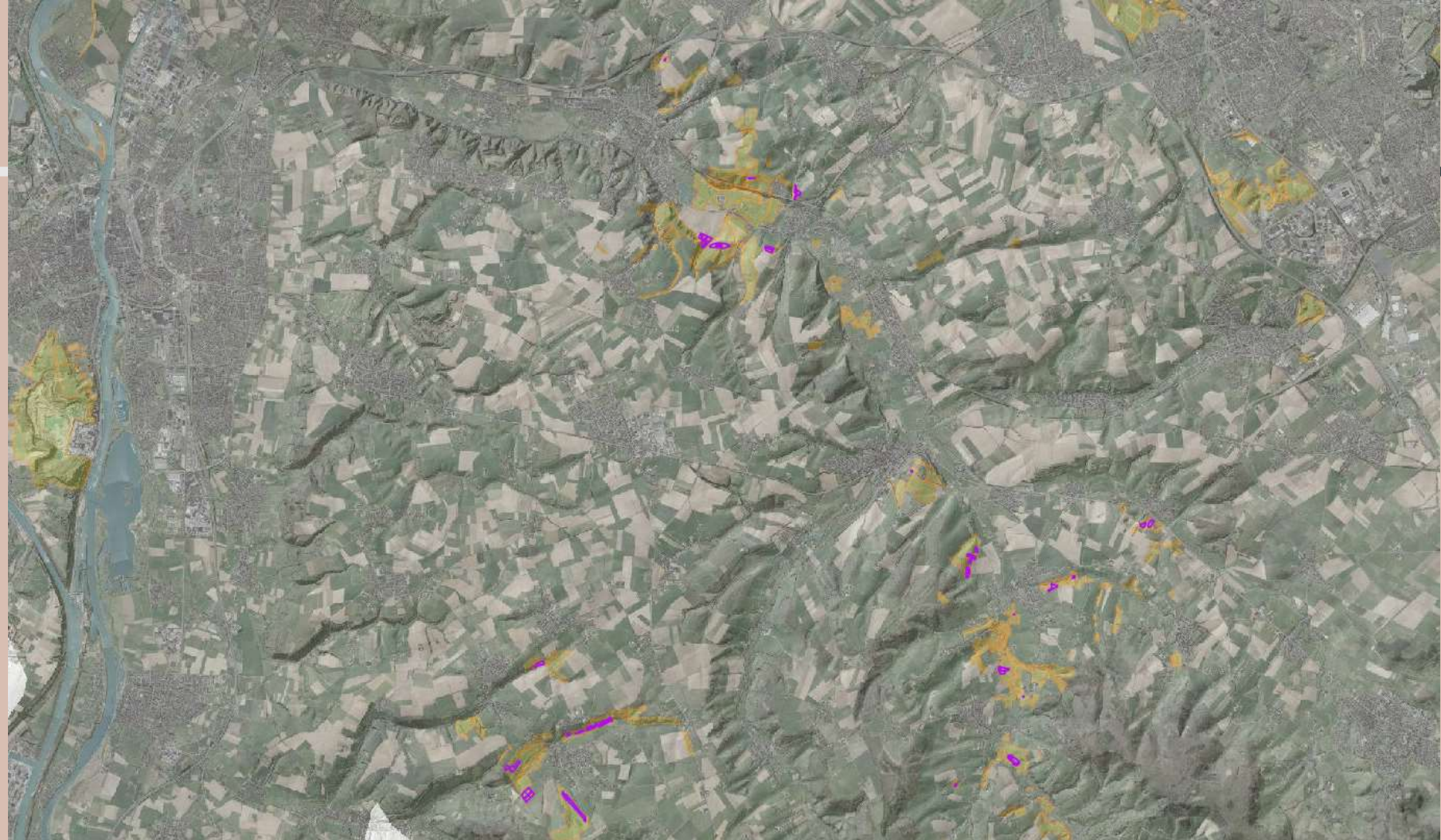
SOORTEN VAN KALKROTSSEN

KANSRIJKE LOKATIES NATUURHERSTEL GEULDAL

MAAISEL ENTEN VOOR EEN VLIEGENDE START

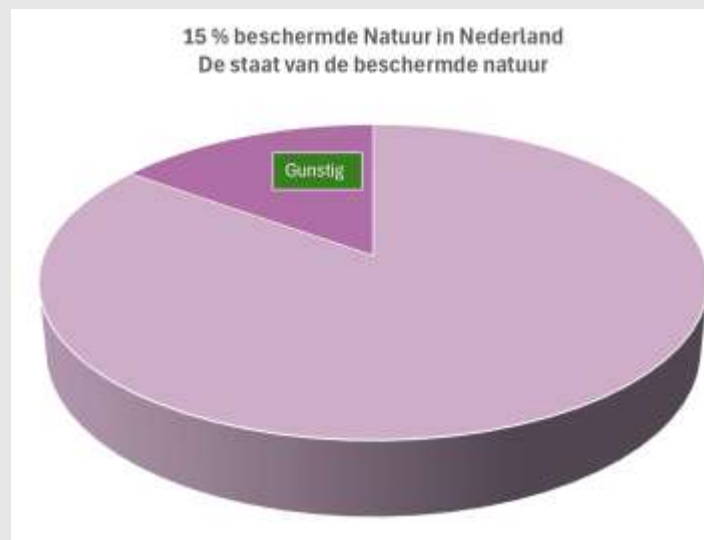

BEDANKT

ONS NIEUW PERSPECTIEF

Staat van de natuur

Begrip

Die bescherming betekent dat het natuurgebied niet kleiner mag worden.

Ook mag de bijzondere natuur waarvoor het als natuurgebied is aangewezen, niet worden aangetast.

Tenslotte mag de verbinding met andere natuurgebieden niet verloren gaan.

LIMBURGS PERSPECTIEF

Brief van de Gedeputeerde
aan de Provinciale Staten
31 oktober 2024

Aanpak uitdagingen LPLG

- Samen met partners
- Het LPLG is een vrijwillig programma.
- Onze ambitie om aan de slag te gaan met bovengenoemde uitdagingen is onverminderd.
- We pakken aan

Prioriteiten

1= daar waar de natuur het meest onder druk staat,
2= daar waar resultaten het snelst bereikt kunnen worden,
3= daar waar andere opgaven op bijvoorbeeld wonen,
mobiliteit, energie-infra, economie,.. urgent zijn

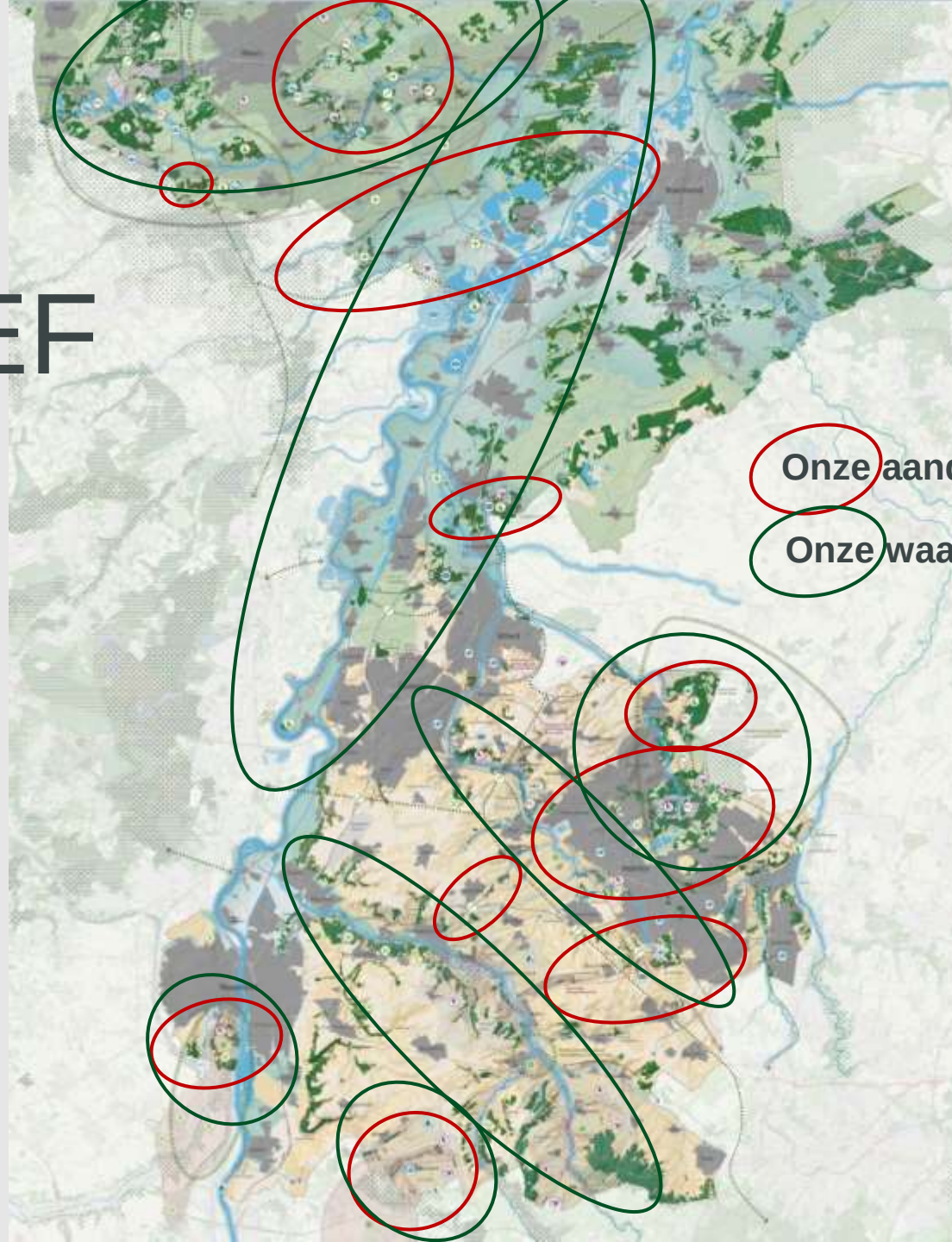
LIMBURGS PERSPECTIEF

Wat dat voor ons betekent

- Programma Natuur
 - Fase 1 afronden (tot begin 2026)
 - Fase 2 opstarten (Zones rond N2000 gebieden)
- Natura 2000 herstelmaatregelen
 - Programma 2022-2024 afsluiten
 - Programma 2025-2027 opstarten
- LPLG -> Duurzaam Landelijk Gebied
 - Aansluiten bij gebiedsontwikkelingen
 - Samenwerkingen en coalities vormen
 - Met gebiedspartners programma's maken
 - Waardenkaart en aandachtsgebieden

LIMBURGS PERSPECTIEF

Onze waardenkaart

Onze aandachtsgebieden

Onze waardevolle gebieden

LIMBURGS PERSPECTIEF

Onze maatregelenlijst 2025

Projecten / maatregelen / activiteiten N2000 gebieden Limburg										PN1	PN1+	PN2	N2000 25-27	Subsidieregeling	periode
Kempen en Midden Limburg															
N2000 Geuldal															
	Begrazing rotsbodern, kalkgraslanden,												x		25-27
	Maaien en afvoeren zinkuoiden, kalkgraslanden, glanzhaver en vazenrtaartgraslanden,												x		25-27
	Opslag verwijderen pianivoregetatierotrbadem, beukenoikenbazon,												x		25-27
	Uitbreiden zinkweiden												x		25-27
	Verbindingszones (kalkgraslanden, glanzhaverhaailanden, pianier op rotbadem, heichrale graslanden)												x		25-27
	Kwaiteitsslag graslanden (kalkgraslanden, glanzhaverhaailanden, heichrale graslanden)												x		25-27
	Dunnen, kappen en planten Beuken-eikenbossen												x		25-27
	Bosrandenbeheer en bermbeheer bospaden												x		25-27
	Onderzoek hydrologie alluviale bossen												x		25-27
	Project Breukberg (vervolg op LNV, André, Corine,?)											(x)			
N2000 Noorbeemden															
	Onderzoek klimaat robuuste maatregelen Noor												x		25-27
	Ingrijpen in soortensamenstelling Eiken Haagbeukenbos												x		25-27
	Verontdiepen Noor (voorstel Corine)											(x)			
Ijzerenbos															
	Bosmaatregelenplan										x				25
	Erfpacht loopt af Laurabossen (gebiedsvisie??)														
	Omklappen Golfbaan 15 ha akkerperceel														
	N280														
	Tennet														
	Moeselpeel													PIO	
	Roukespeel van advies naar maatregelen														
	Akkervisie														
	Omlegging Thornerbeek														
	Schouwsmolen														
	Itterbeek verdiepen														
	Vijverbroek samenwerking, verbinding Vijverbroek-Koningsteen														
	Bovenloop Bijkveldje van de molen														
	Dempen bermstoot Vetpeel,														
	Verbeteren waterkwaliteit Wiffelterbroek														
	De Vliet herstellen met andere afvoer														
	Krang, Heijkersbroek, Elburg														
	Wateroverlast vs vrije meandering Uffeltse Beek														
Noordoost-Brabant en Rijk van Nijmegen															
N2000 Sint Jansberg															
	Nazorg Bamboe bestanden														25-27
	Verwijderen bosopslag Galigaanmoeras												x		25-27
	Beperken Ganzenpopulatie												x		25-27
	Vrijzetten jonge aanplant door maaien												x		25-27
	Creeëren dood hout												x		25-27
	Verwijderen zaailingen Am. Eik na kap												x		25-27
	Maatregelen tegen Run-off												x		25-27
	Aanplant boomsoorten (verteerbaar strooisel)												x		25-27
	Aanleg broedstoven Vliegend Hert, vervolg beheer												x		25-27
	Bosrandenbeheer												x		25-27
	Plan van aanpak leefgebied Vliegend Hert Reichswald												x		25-27

IN ONZE 7 NATURA 2000 GEBIEDEN

WORDEN DE KOMENDE DRIE JAREN MEER

DAN 100 PROJECTEN UITGEVOERD.

IN 2025 WORDEN EN CIRCA 45 OPGESTART

LIMBURGS PERSPECTIEF

Ons NM Limburg team staat er klaar voor

We doen dat samen met het team van Kragten

BEDANKT VOOR UW AANDACHT

Voor vragen: Gerard de Baaij
Programmamanager Natuurmonumenten
g.debaaij@natuurmonumenten.nl

